

K. H. H. H.
J. H.

Khs dnro	2008-401/144
Stn dnr	-----
Saap./Anl.	23-04-2008

Kaupunginhallitukselle

Asia: Selitys hallintokeskuksen kirjeisiin 21.4.2008 ja 20.3.2008 sekä 18.1.2008 päivättyyn hallintojohtaja Ratasvuoren prosessin vireillepanoa koskevaan kirjeeseen.

Viite: 29.2.2008 päivätty oikaisuvaatimukseni hallintojohtajan 15.2.2008 tekemään päätökseen.

Vs. hallintojohtaja irtisanoi virkasuhteeni (hallintokeskuksen oikeuspalvelut, johtava kaupunginasiainmies) 15.2.2008 tekemällään päätöksellä. Vaadin, että päätös kumotaan, koska:

1. päätös on lainvastainen,
2. päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

Vaatimukset on esitetty jo 29.2.2008 jätetyssä oikaisuvaatimuksessa. Oikaisuvaatimus on kuntalain 89 §:n 2 momentin mukaan käsiteltävä viipymättä (vireillepano 18.1.2008).

Tiivistelmä

Hallintojohtaja Ratasvuori pani vireille virkasuhteeni päättämismenettelyn 18.1.2008 laatimallaan hallintojohtajan selostuksella. Antamassani kirjallisessa vastineessa 1.2.2008 totesin hallintojohtajan olevan esteellinen asiassa ja esitin asian käsittelyn keskeyttämistä. Ratasvuoren esteellisyys vahvistettiin kaupungin lausunnossa 5.2.2008. Käsittelyn keskeyttämisen sijaan vs. hallintojohtaja Summanen ilmoitti, että asian käsittelyä jatketaan hänen johdolla.

Ratasvuoren esteellisyyden vahvistettiin johtuvan kahdesta seikasta: Ratasvuoren suorasta osallisuudesta jäljempänä kuvattujen säätiötapausten käsittelyyn, sekä Ratasvuoren ja minun välillä vallitsevasta julkisesta poleemisesta suhteesta, joka on aiheutunut osallisuudestani 13 muun osaston lakimiehen kanssa tehtyyn oikaisuvaatimukseen Jenni Ropen nimitystä koskevassa asiassa. Tapaus on valituksen johdosta edelleen vireillä hallinto-oikeudessa.

Virkasuhteeni päättämisen todellinen motiivi lienee tämä ristiriita, mutta se on verhottu kahden oikeustapauksen väitettyyn väärään hoitotapaan. Kyse on yrityksestä lavastaa toimintani näyttämään epäilyttävältä kaupunginhallituksen silmissä.

Prosessia jatkavan vs. hallintojohtajan 15.2. tekemän päätöksen perusteiksi on esitetty, että olisin kahden oikeusjutun (Ada Äijälän Koulu ja Satalinnan Säätiö) asiamiehenä jättänyt noudattamatta esimieheni, kaupunginlakimies Sarvilinnan määräyksiä eräissä juttujen yksityiskohdissa, ja että toimintani olisi näin ollut niin epäluotettavaa, että minut voidaan irtisanoa.

Tosiasia kuitenkin on, että olen asiamiehenä toiminut saamieni määräysten mukaisesti. Määräykset antoi apulaiskaupunginjohtaja Pekka Korpinen, toimialan ylin esimies. Saamieni ohjeiden mukaan Helsingin kaupungin tuli perua ja sopia käräjäoikeudessa säätiöitä vastaan nostamansa kanteet ja näin tapahtui. Sopimukset syntyivät jo vuoden 2007 alussa, jolloin myös säätiöiden vakuutusyhtiöt

päätivät säätiöiden oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Sopimuspapereista puuttuivat vain allekirjoitukset.

Säätiöasioihin liittyvät määräykset annettiin ja sopimukset solmittiin siis jo ennen kuin nykyinen kaupunginlakimies oli edes aloittanut virassaan.

Myöhemmin ilmeni, että Helsingin kaupungilla oli muodostunut säätiöasiassa kaksi vastakkaista kantaa. Uusi, kaupunginjohtaja Pajusen käsitys juttujen jatkamisesta tuli esille asianajon kannalta kuitenkin liian myöhään, olivathan sopimukset jo syntyneet. Tässä vaiheessa oikeusjuttujen jatkaminen "vanhoilla eväillä" oli jo käynyt mahdottomaksi.

Virkasuhteeni irtisanominen tilanteessa, jossa kaupungin johto otti mittaa toisistaan edustamalla säätiöasiassa eri kantoja, on vähintäänkin kohtuutonta. Viranhaltijalain mukaan virkasuhteen irtisanominen edellyttää kokonaisarvion laatimista siten, että tapauksessa tulee arvioida sekä viranhaltijan että työnantajan toiminta. Ristiriitaisten määräysten ja kaupungin kannan muutosten vaikutus oikeusjutun hoitoon olisi pitänyt arvioida kokonaisuutena samoin kuin ottaa huomioon pitkä lähes 27 vuoden kokemukseni kaupungin palveluksessa. Mainittakoon että olen virkaiältäni kokenein osaston lakimies.

Pitkä kokemukseni on tuonut paitsi laajan asiantuntemuksen merkittävän määrän keskeistä, myös ns. hiljaista tietoa erityisesti maankäytön ja rakentamisen sektorilta. Lisäksi olen toiminut keskusvaalilautakunnan sihteerinä 1982-2004 ja ollut organisoimassa 19 valtiolliset ja kunnalliset vaalit Helsingissä.

Kaupunginlakimies Sarvilinna aloitti tehtävässään huhtikuussa 2007. Hänen kokemuksensa osaston asioiden hoidossa ja asemansa osaston johdossa on siis vasta muotoutumassa. Kokemattomuutta osaston asioiden hoidossa ja normaalikäytäntöjen hallinnassa osoittaa täysin muodollisen kaupunginlakimiehen päätösluettelomerkinnän (eräänlainen diaarimerkintä) nostaminen keskeiseksi irtisanomissyöksi. Jokainen ymmärtää, että sen kaltainen "laiminlyönti" ei ole edes huomautuksen arvoinen asia.

Menettelyyni ei sisälly minkäänlaista salailua. Toimin täysin normaalin käytännön mukaisesti ja allekirjoitin sovintosopimukset asiamiesvaltuudella. Käräjäoikeus vahvisti sopimuksen 18.12.2007. Allekirjoituspäivänä olin vs. kaupunginlakimies viransijaisjärjestelmän mukaisessa järjestyksessä eikä siinäkään menettelyssä ole mitään hämärää tai salailtavaa. Olisin voinut valtuutukseni mukaisesti allekirjoittaa sopimukset myös omalla johtavan kaupunginasiamiehen nimikkeellä, mutta muodollinen asemani tuona päivänä oli vs. kaupunginlakimies.

Allekirjoittaessani sopimukset en ole käyttänyt kaupunginlakimiehen harkinta- tai päätösvaltaa. Olen toiminut asiamiehen toimivallan mukaisesti aivan samoin kuin säätiöiden puolesta sopimukset allekirjoittaneet säätiöiden asiamiehetkin.

Hallintojohtajan seloituksessa ja kaupungin lausunnoissa esitetyt vs. hallintojohtajan irtisanomispäätöksen oikeudelliset perusteet eivät ole pitäviä. Ne eivät missään tapauksessa riitä viranhaltijalain edellyttämällä tavalla niin vakavaan seuraamukseen kuin irtisanomiseen.

Edellä olevan perusteella vs. hallintojohtajan päätös on kumottava. Muussa tapauksessa asian käsittely jatkuu Helsingin hallinto-oikeudessa.

1. Tapahtumien kulku yksityiskohtaisesti

Keväällä 2006 kiinteistöviraston aloitteesta oikeuspalvelut otti Helsingin kaupungin ja Satalinnan Säätiön ja Ada Äijälän Koulu Oy:n välille virinneen riita-asian hoitaakseen. Kiinteistövirasto oli siinä vaiheessa jo vuosia yrittänyt päästä säätiöiden kanssa neuvotteluteitse sopimukseen, siinä onnistumatta. Syyskuussa kaupunki jätti kiinteistöviraston hyväksymät haastehakemukset Helsingin kärjäoikeudelle.

Säätiöjuttu eteni kärjäoikeudessa normaaliin tapaan. Kärjäoikeus pyysi osapuolilta kirjalliset lausumat ja määräsi ensimmäisen käsittelypäivän keväälle 2007.

Kesken käsittelyn jo ennen ensimmäistä kärjäoikeuden valmisteluistuntoa hallintojohtaja Ratasvuori ilmoitti tilanteen muuttuneen. Hallintojohtaja kutsui sihteerin välityksellä 17.11.2006 sähköpostitse koolle kokouksen, jonka ajankohdaksi hän määräsi 5.12.2006. Tilaisuudessa olivat paikalla Ratasvuori, kiinteistöviraston edustajana Teuvo Sarin, silloinen apulaiskaupunginsihteerin Riitta Venesmaa, vs. kaupunginlakimies Harry Åhlgren ja minä. Kokouksessa Ratasvuori antoi minulle määräyksen käynnistää neuvottelut uudelleen. Hän kertoi, että vastaajien vaikutusvaltaisista taustapiireistä oli otettu häneen yhteyksiä. Ratasvuori keskeytti näin juttujen oikeuskäsittelyn, ja ilmoitin määräyksen johdosta kärjäoikeuteen valmisteluistunnon peruuttamisesta.

Tiedon vahvisti sittemmin apulaiskaupunginjohtaja Pekka Korpinen. Hänen kantansa oli, että kaupungin ei ole syytä kohdistaa oikeustoimia sellaisiin yleishyödyllisiin yhteisöihin, joilla on hoidettavanaan yhteiskunnallisesti tärkeitä koulutus- ja sivistystoimintaan liittyviä tehtäviä. Jutut tuli sopia niin, että ei synny kuluja eikä korvauksia. Sain nimenomaisesti tehtäväkseni valmistella sovintosopimuksen, jolla kanteet perutaan ja korvausvaatimuksista luovutaan.

Pekka Korpinen vahvisti edellä olevan viimeksi 1.2.2008 käymässämme keskustelussa.

Neuvottelutehtävä siis osoitettiin minulle, ja ryhdyin määräyksen saatua nopealla aikataululla käynnistämään sovintoneuvottelut säätiöiden kanssa. Säätiöt suostuivat sopimukseen saatuaan vuoden 2007 alussa vakuutusyhtiöltään päätökset kulujensa korvaamisesta ja jäljellä oli enää asian täytäntöönpano. Huomattakoon, että ellen olisi toiminut ohjeiden mukaan, vaan jatkanut prosessaamista, olisin jättänyt esimiesteni ohjeet täyttämättä.

Kun perutaan kanne, on samalla toimittava niin, että vastaaja suostuu tähän eikä vaadi tuomioistuimelta päätöstä oikeudenkäyntikulujensa korvaamisesta. Näin toimittiin ns. "kulut kuittiin" -periaatteen mukaisesti.

Myöhemmin sain kuulla, että tässä vaiheessa asiaan oli puuttunut kaupunginjohtaja Jussi Pajunen. Hän otti apulaiskaupunginjohtajan toimivaltaan kuuluvan yksittäisen tapauksen käsiteltäväkseen. Tällainen interventio on täysin poikkeuksellista, eikä minulla tai kenelläkään muullakaan virkamiehellä ollut mahdollisuutta ennakoida tapausta.

Sain kuulla säätiötapausten asiamiehenä uudesta käänteestä liian myöhään. Sopimusneuvottelut oli jo käyty ja sopimukset solmittu.

Olin toiminut sen hetkisen, alkuvuoden 2007, tilanteen ja sen hetkisten ohjeiden mukaan, laatinut vastaajien kanssa sovintosopimuksen. Minulla ei ollut syytä epäillä sopimuksen täyttymistä, eikä tarvetta varautua kaupunginjohtajan väliintuloon.

Todettakoon, että oikeudellisesti sitova sopimus oli syntynyt ennen Sarvilinnan valintaa kaupunginlakimieheksi huhtikuussa 2007. Hänen ohjeillaan ja mahdollisella asiantuntemuksellaan ei tosiasial-

lisesti ole voinut olla asiassa enää myöhemmin oikeudellista merkitystä.

Olen selostanut Sarvilinnalle säätiöjutun tapahtumaketjun heti hänen tultuaan valituksi virkaansa ja erityisesti kokouksessa 5.12.2006 tapahtuneen käänteen vaikutuksen säätiöjuttuihin.

Jostakin syystä virkasuhteeni irtisanomista koskevan prosessin aikana hallintojohtajan minulle toimittamissa asiakirjoissa nämä vaiheet sivuutetaan maininnatta. Kaupungin johdon toimenpiteet ovat kuitenkin sen laatuista ja oikeusjuttujen hoitamisen kannalta merkityksellisiä, ettei niitä voi ainakaan asian puolueettomassa käsittelyssä ohittaa.

Keskustellessani tammikuussa 2008 Kiinteistöviraston nykyisen virastopäällikön kanssa Mikael Nordqvist luonnehti tilannetta jälkikäteen siten, että "Kj ajoi Kaj:n nurkkaan". Nordqvist kertoi ymmärtävänsä, miten pahaan välikäteen olin asiamiehenä toimeksiantoni kanssa jäänyt.

Edellä esitetyn mukaisesti katson tapauksen eri vaiheissa noudattaneeni esimiesteni ohjeita.

2. Kokonaisarviointi

Viranhaltijalain 35 §:n 1 momentin mukaan irtisanomisen syyn asiallisuutta ja painavuutta arvioitaessa on otettava huomioon työnantajan ja viranhaltijan olosuhteet kokonaisuudessaan.

Vs. hallintojohtajan päätöksestä tai muistakaan päätöksen liitteiksi otetuista asiakirjoista ei löydy minkäänlaista arviota työnantajan käyttäytymisestä. Vs. hallintojohtajan päätöksen perusteluksi on esitetty vain viittaus Tulensalon ja Sarvilinnan 5.2.2008 päivättyyn lausuntoon.

Lähtökohtaisesti on harvinaista, että jo tuomioistuimessa vireillä olevaan prosessiin puututaan. Vielä harvinaisempaa on, että asiamiehelle annetaan täysin uusia ohjeita ja tätä kautta muutetaan ajettavan jutun luonne. Ennenkuulumatonta on myös se, että ohjeiden takana on vastapuolen edustajilta saatuja argumentteja, kuten hallintojohtaja kokouksessa 5.12.2006 suoraan totesi. Keitä olivatkaan nämä tärkeät tahot?

Asiamiehenä toimiminen hankalassa jutussa ei ole helpottunut siitä, että työnantajan eri edustajilla on ollut useita eri kantoja jutun hoitamiseksi.

Kiinteistöviraston, päämiesviraston kanta oli aina haastehakemusten jättämiseen syyskuuhun 2006 selkeä, juttuja ajetaan käräjäoikeudessa. Syksyn mittaan kiinteistöviraston edustajana toiminut Teuvo Sarin muutti kantaansa niin, että kaupungin korvausvaatimukset olivat liian korkealle asetettuja, vaikka hän itse oli pari kuukautta aikaisemmin ne viraston puolesta hyväksynyt. Päämiesviraston kanta muuttui entistä sekavammaksi, kun silloinen virastopäällikkö Matti Rytkölä ryhtyi muuttamaan kantaansa aina riippuen siitä, kenen kanssa hän oli viimeksi keskustellut; minulle hän esitti keväällä 2007, että yhtäältä juttuja pitää ajaa oikeudessa, tai toisaalta niistä pitäisi saavuttaa kohtuullinen neuvottelutulos kuitenkin sulkematta pois kanteiden peruuttamista, mikäli niillä ei olisi vaikutusta muihin vastaaviin tapauksiin. Lopulta virastopäällikkö Rytkölä asetti Sarinin puhevallan kyseenalaiseksi, vaikka tämä oli vuosia vastannut asiasta kiinteistöviraston puolesta.

Hallintojohtaja Ratasvuori edusti kaupunginlakimiehenä alun perin sitä kantaa, että jutut ajetaan. Hallintojohtajana hän katsoi joulukuussa 2006, ettei ajeta, vaan nyt neuvotellaan. Vastapuolen taustavaikuttajien "informaatiota" esittivät ahkerasti juuri Ratasvuori ja Sarin.

Kaupungin lausunnossa todetaan, että Pulkkinen on hoitanut "vaativia asianajotehtäviä" ja viitataan hänen "kokemukseensa ja osaamiseensa". Omalta puoleltani voisin pitkän kokemukseni pe-

rusteella todeta, että säätiösekamelskan hoitamisessa olisi voinut joku toinenkin kaupungin asia-
miehenä ihmetellä osaansa.

Tulensalon ja Sarvilinnan lausunnossa todistellaan, ettei viranhaltijalain 35 §:n 3 ja 4 momenteissa
säädettyä varoitusmenettelyä tai uudelleensijoittamisselvitystä ole tapauksessani tarpeen toimittaa.
Kun irtisanomisen edellytykset muutoinkin puuttuvat, yritys irtisanomisen toimittamiseksi "suoraan"
on erityisen raskas loukkaus lain kirjainta vastaan. Em. kahden menettelyn sivuuttaminen edellyt-
täisi 35 §:n 5 momentin mukaan "niin vakavaa virkasuhteeseen liittyvää rikkomusta, että työnanta-
jalta ei voida kohtuudella edellyttää virkasuhteen jatkamista".

Edellä esittämästäni ilmenee, että työnantaja ei ole säätiöjuttujen hoitamisessa suinkaan toiminut
niin, että poikkeussäännöstä voisi tähän yhteyteen soveltaa.

Katson, että irtisanomiseeni ei ole laissa tarkoitettua perustetta. Vs. hallintojohtajan päätöksen
liitteeksi otettu lausunto on erityisen kepeä viranhaltijalain 35 §:n tulkinnan kohdalta.

Vs. hallintojohtajan olisi tullut ratkaistessaan tätä tapausta ottaa huomioon esittämäni lakiin perus-
tuvat näkökohdat siitä, että työnantajan toimien arviointi on kaupungin lausunnoissa puutteellista
ja tarkoitushakuista.

Joka tapauksessa valitusinstanssit painottavat keskeisesti osapuolten olosuhteiden kokonaisarvi-
oinnin merkitystä, mikäli tapauksen käsittelyä on pakko jatkaa.

3. Hallintojohtaja Ratasvuoren esteellisyys

Virkasuhteeni päättämistä koskeva asia pantiin vireille 18.1.2008 siten, että minulle toimitettiin
hallintojohtaja Ratasvuoren asiasta laatima asiakirja, hallintojohtajan selostus.

Hallintojohtaja Ratasvuorelle antamassani kirjallisessa vastineessa 1.2.2008 huomautin, että Ra-
tasvuori on asiassa esteellinen. Pyysin asian käsittelyn keskeyttämistä – paitsi päätöksen lainvas-
taisuuden – myös Ratasvuoren esteellisyyden vuoksi.

Käsittelyn keskeyttämisen sijaan vs. hallintojohtaja Summanen ilmoitti, että asian käsittelyä jatke-
taan hänen johdolla. Summanen toimitti tiedokseni 7.2.2008 Hannu Tulensalon ja Sami Sarvilin-
nan allekirjoittaman, 5.2.2008 päivätyn lausunnon, jossa toistettiin laajemmassa muodossa Ratas-
vuoren aikaisemmin hallintojohtajan selostuksessaan esittämiä väitteitä.

Tulensalon ja Sarvilinnan lausunnossa todetaan, että "hallintojohtaja Ratasvuori on katsonut ole-
vansa esteellinen" palvelussuhteeni päättämisasiassa, mistä syystä asia on jutun käsittelyä kes-
keyttämättä siirretty sijaiselle. Täsmennyksenä lausunnossa todetaan, että Ratasvuoren näkemys
omasta esteellisyydestään on syntynyt vastineessani 1.2.2008 esittämäni "epäilyn seurauksena".

Esitin vastineessani kaksi perustetta Ratasvuoren esteellisyydelle: hänen oman osallisuutensa sää-
tiötapausten oikeuskäsittelyyn sekä hänen julkisen, poleemisen asenteensa minuun (tapaus Rope).
Nämä perusteet Ratasvuori on Tulensalon ja Sarvilinnan lausunnon mukaan myöntänyt esteellisyy-
tensä perusteiksi.

Muita esteellisyysperusteita ei ennen irtisanomispäätöstä ole esitetty. Esteellisyysperuste on oike-
uskirjallisuuden mukaan aina esitettävä, ja hallintolain 29 §:n 2 momentin mukaan esteellisyyssi-
moituksen antaa esteellinen itse. Tässä tapauksessa ilmoituksen ovat tehneet esteellisen puolesta
em. henkilöt kaupungin lausunnossa.

Hallintojohtaja on vasta 10.3.2008 antamassaan lausunnossa, sen jälkeen kun irtisanomispäätös oli jo tehty, havahtunut esittämään, ettei hän olekaan esteellinen toisin kuin kaupungin lausunnossa on todettu. Kertomusta "parannellaan" molempien esteellisyyssperusteiden osalta.

Totuus on toinen: hallintojohtajan rooli oli aloitteellinen ja aktiivinen, molemmissa asioissa.

Kokouksen koolle kutumisesta on todettava, että tapahtuma oli täysin hallintojohtajan kehittäminen. Kokouksessa määriteltiin nasevasti yllättävän tilaisuuden luonne ja saamani neuvottelutehtävän tarkoitus; "mission impossible".

Lisäksi hallintojohtaja esittää tehneensä Ropen nimittämispäätöksen "kaupunginlakimiehen esityksestä". Ennen kuin osaston esitys Ropen nimittämisestä nykyiseen tehtäväänsä saatiin aikaan, käytiin kuitenkin läpi pari vaihetta. Ratasvuori vaati minulta po. esityksen tekemistä ollessani kaupunginlakimiehen sijaisena hiihtolomaviikolla 2007, ennen Sarvilinnan saapumista uuteen tehtäväänsä. Osaston esityskin oli valmiina nimitettävän ansioluetteloa myöten, vs. kaupunginlakimiehen allekirjoitus vain puuttui.

Samassa yhteydessä hallintojohtaja tarjosi minulle 100-150 euron palkankorotusta ja osastopäällikön ykkössijaisuutta. Kun kieltäydyin mielestäni lainvastaisesta ja moraalittomasta päätösesityksen tekemisestä, Ratasvuori raivostui julkisella paikalla "tottelemattomuudestani" ja aloitti aktiivisen vihanpidon.

"Osaston esitykselle" löytyi toinen allekirjoittaja myöhemmin, mutta palkankorotus ja ylennys unohtuivat.

Hallintojohtaja teki nimityspäätöksen em. esityksen mukaisesti. Tästä päätöksestä osaston lakimiehet, minä yhtenä neljästätoista, tekivät oikaisuvaatimuksen kaupunginhallitukselle. Oikaisuvaatimuksen yhteydessä syntyi välillemme suoraan julkinen polemiikki, mikä korostaa Ratasvuoren jääviyttä irtisanomisasiassani.

Näin ollen Ratasvuorella on ollut syytä käsittää olevansa esteellinen irtisanomisasiassani, ja sen mukaisesti hän on itsensä jäävänyt.

Hallintojohtaja on ollut alun perin tätä prosessia käynnistäessään tietoinen omasta esteellisyydestään. Kokeneena hallinnon asiantuntijana hänen pitäisi olla perehtynyt esteellisyyssääntöön. Ratasvuori on kuitenkin halunnut ratkaista virkasuhteeni päättämisestä ns. julkisen vihamiehen asemastaan huolimatta. Irtisanomiseni on syvästi yhteydessä hallintojohtajan persoonaan.

Viranhaltijalaissa erikseen korostetaan, että viranhaltijan mielipide tai turvautuminen viranhaltijan käytettävissä oleviin oikeusturvakeinoihin eivät ainakaan ole laissa tarkoitettu syy virkasuhteen irtisanomiselle.

Tulensalon ja Sarvilinnan lausunnossa esteellisyysskysymys kuitataan viittauksella hallintolain 30 §:ään, missä säädetään esteellisen virkamiehen vaihtamisesta esteettömään. Hallintolain tarkoituksena on lain kirjaimen mukaisesti toteuttaa ja edistää hyvää hallintoa sekä oikeusturvaa hallintoasioissa. Hallintolaki yleensä ja lain 30 § ei suojaa virkasuhdetapaukseni kaltaisia oikeudettomia operaatioita. Hallintojohtajan tekninen vaihtaminen vs. hallintojohtajaan ei oikeuta tai muuta muuksi prosessin alkuperäistä muotovirhettä.

Ratasvuori on osallistunut olennaisella tavalla asian vireillepanoon ja päätöksenteon valmisteluun. Hän on muotoillut hallintojohtajan selostuksessaan keskeisesti Tulensalon ja Sarvilinnan lausun-

toon kirjatun sisällön, määritellyt prosessin kulun ja tosiasiaassa valmistellut asian suoraan päätettäväksi. Tulensalon ja Sarvilinnan lausunnossa hallintojohtajan osuutta yritetään vähätellä luonnehtimalla sitä näin: ”.. osallistuminen asian vireilletuloon allekirjoittamalla 18.1.2008 päivätyin selostuksen..”.

Hallintolain 27 §:n ja hallinto-oikeuden perusoppien mukaan esteellinen virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä. Tämä käsittelykielto koskee kaikkia asian ratkaisun vaiheita ja kaikkia toimia, jotka voivat jollakin tavalla vaikuttaa tehtävän päätöksen sisältöön. Oikeuskirjallisuudessa todetaan, että ”hallintolain 30 §:n mukaan esteellisenä käsittelemisen ehdoton edellytys on, ettei esteellisyys voi vaikuttaa asian ratkaisuun” (Niemi-Keravuori: Hallintolaki, 2003, s. 240). Saman kannanoton vahvistaa mm. Mäenpää: Hallinto-oikeus, 2003, s. 288.

Vireillepano mainitaan kaikissa lähteissä aina erikseen sellaisena toimenä, johon esteellinen ei nimellisesti saa olla osallisena. Kielto ei koske puhtaasti teknisiä toimia, jollaisista oikeuskirjallisuudessa tavallisesti mainitaan esimerkkeinä valokopion ottaminen tai konekirjoitus (esim. Harjula-Prättälä: Kuntalaki, 2007, s. 446). Tässä tapauksessa ei voi mitenkään päätyä siihen tulokseen, että hallintojohtaja Ratasvuoren rooli olisi tekninen.

Myös tämän irtisanomistapauksen yhteydessä hallintojohtaja selittää 10.3.2008 antamassaan lausunnossa, että hän teki vireillepanopäätöksensä toisen virkamiehen ”esityksestä”. Tämä on oikeudellisesti yhdentekevä seikka, koska päätös on Ratasvuoren allekirjoittama ja pelkästään hänen ratkaisunsa. Vaikka ”hallintojohtajan selostuksen” olisi laatinut joku toinen, vastuu on vireillepanopäätöksen tehneellä. Ellei näin olisi, päätöksentekijä vapautuisi aina vastuusta viittaamalla esittelijään tai valmistelijiaan.

Kaupunginhallituksen tulee kumota vs. hallintojohtajan päätös pelkästään edellä kuvatun muodollisen virheen johdosta.

4. Lisää muotovirheitä

Tulensalon ja Sarvilinnan lausunnosta käy ilmi, että hallintojohtaja on päätöksellään 21.1.2008 poistanut minut kaupunginlakimiehen sijaisten joukosta. En ole koskaan saanut hallintojohtajan päätöstä, ja sain vasta 7.2.2008 tiedon siitä, että tällainen päätös on yleensä tehty. Hallintojohtaja on käynnistettyään 18.1.2008 - esteellisenä - virkasuhteeni päättämismenettelyn kiirehtinyt vastinetta odottamatta ja kesken käsittelyn tekemään päätöksensä asianosaista kuulematta ja päätöksensä asianosaiselle ilmoittamatta.

Uusimmassa, 19.3.2008 päivätyssä kaupunginlakimiehen lausunnossa perustellaan tiedoksiantamisen laiminlyöntiä siten, että kyseessä on ”työnjohdollinen toimenpide”. Totean, että kysymys on valituskelpoisesta päätöksestä, jota ei ole annettu asianosaiselle edes tiedoksi. Kaupunginlakimiehen lausunnosta ilmenee lisäksi, että virheellinen menettely on ollut tarkoituksellista.

Lausunnoista ilmenee myös, että kaupunginlakimies Sarvilinna on ”evännyt” oikeuteni kaupungin asiamiehenä toimimiseen, mikä kylläkin on tapahtunut ainoastaan puhelimitse. Tämä ei ole hyvää, lakiin ja määräyksiin perustuvaa hallintoa.

Tapauksen yhteydessä minua ei ole kuultu asianmukaisella tavalla. Ratasvuoren käynnistämän käsittelyn aikana minulle varattiin suulliseen kuulemiseen puolituntinen 5.2.2008, mutta totesin vastineessani 1.2.2008, ettei esteellinen hallintojohtaja voi johtaa kuulemistilaisuutta.

Tässä vaiheessa vs. hallintojohtaja Summanen ilmoitti ryhtyvänsä johtamaan prosessia, pyysi

5.2.2008 kirjallista lausumaa, mutta ei varannut mahdollisuutta suulliseen kuulemiseen. Kun kysymys on lähes 27 vuotta jatkuneen virkasuhteen irtisanomisesta, suullisen kuulemisen toimittamatta jättäminen on erityisen kohtuutonta.

Hallintojohtajan ja vs. hallintojohtajan muodolliset virheet tapauksen käsittelyssä ovat painavaa laatua. Esteellisenä toimiminen, kuulematta jättäminen, suullinen ilmoitus valtakirjan peruuttamisesta, päätösten tiedoksi antamisen laiminlyöminen ovat hallinnon toiminnassa vakavia virheitä.

Vaadin, että kaupunginhallitus kumotessaan vs. hallintojohtajan päätöksen samalla määrää poistettavaksi hallintojohtajan sijaisuusjärjestystä koskevan päätöksen ja palautettavaksi valtakirjani.

5. Asiamiehen toimivalta

Kuten olen aikaisemmissa vastineissani sekä oikaisuvaatimuksessani selvittänyt, sovin jutut kaupungia edustavan asiamiehen oikeudella saatuaani esimiehiltäni ohjeet.

Osastollamme perutaan ja sovitaan oikeusjuttuja vapaamuotoisesti, vuosittain kymmeniä kertoja (rakennusurakkariidat, huoneenvuokra-asiat, rikosjutut jne). Erillistä päätöstä ei tarvitse tehdä, vaan tapahtuma kirjataan työkisteriin. Menettelytavan kannalta ei ole periaatteellista merkitystä sillä, onko juttu "iso" vai tavanomaisempi.

Kiinteistötoimen johtavan virkamiehen kanssa käyty keskustelu on siten ollut minulle riittävä syy ryhtyä sopimusneuvotteluihin.

Kaupungin lausunnoissa 5.2. ja 19.3.2008 käsitellään oikeudellisesti epärelevantteja ja teknisluonteisia jutun loppuvaiheita. Oikeusjuttujen ratkaisevia vaiheita vuodenvaihteessa 2006/2007 ei lainkaan oteta huomioon.

Sovinto syntyi ennen kuin Sarvilinna aloitti kaupunginlakimiehen tehtävässä, ja ennen kuin kaupunginjohtaja yllättävällä tavalla puuttui asiaan.

Satuin viime vaiheessa olemaan myös kaupunginlakimiehen sijaisena, mikä tavanomaisesti tarkoittaa sijaisnimikkeen käyttämistä allekirjoitustilanteissa. Olennaista on, että arvioin asiamiehenä sovinnon olevan ainoa mahdollisuus alkuvuoden tapahtumien jälkeen. Kaupunginlakimies ei yleensä puutu yksittäisiin oikeustapauksiin, eikä hänellä olisi käsittääkseni tässä tapauksessa voinut olla mitään oikeudellisesti merkittävää lausuttavaa, koska sovintosopimus oli jo syntynyt.

Tuomioistuimen vahvistamat sovinnot sain samana päivänä kuin Sarvilinna, viikolla 2 postitse. En ole ollut viikolla 2 kaupunginlakimies, joten kysymys siitä, missä järjestyksessä tuomio kirjataan kaupunginlakimiehen päätösluetteloon, on kaupunginlakimiehen harkinnassa. Tällä kirjaamisella ei sinänsä ole tapausten tultua ratkaistuiksi käräjäoikeudessa mitään oikeudellista lisäarvoa. Varsinkin palvelussuhteen päättämismenettelyn kannalta kirjaukseen tai sen puuttumiseen ei voi perustaa.

6. Työilmapiiri

On monien tiedossa, että Eila Ratasvuoren johdolla toimineella kaupunginkanslian lainopillisella osastolla ja sittemmin Oikessa, sekä nyt myös hallintokeskuksessa on vallinnut ja vallitsee huono työilmapiiri. Ongelmat johtuvat keskeisesti Ratasvuoren persoonasta ja johtamistavasta.

Ei ole normaalia, että yhden ja saman esimiehen toiminta toistuvasti johtaa rikosilmoitukseen, työtuomioistuinkäsittelyyn, valituksiin, oikaisuvaatimuksiin jne. Painostus on useissa tapauksissa kohdistunut vanhempiin ja kokeneempiin työntekijöihin. Työntekijöitä ajetaan kevein perustein joko enneaikaiselle eläkkeelle tai pois osastolta, varoituksia jaetaan, palkkaa lasketaan, huonejakoa tarkistetaan.

Onko laiton irtisanominen uusi instrumentti työilmapiirin ja kaupungin maineen huonontamisessa?

Helsingissä, huhtikuun 23. päivänä 2008

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Eero Pulkkinen
johtava kaupunginasiainmies
Pohjoisranta 6 A 10
00170 Helsinki

puh. 050-3476190